

Dagthema: ‘Dit is het einde?’

Overweging 26 november

Voorganger: Natasja Bakker

“... Maar wat kunnen we nu met deze lezingen.
Want prima dat we straks weer kerst vieren, maar tegelijk staat de wereld wel in brand.
Oorlogen, hongersnood, klimaatproblematiek en
steeds meer mensen die boos en ontevreden zijn.
Dat is mede te zien aan de uitslag van de verkiezingen ...”

Welkom en inleiding

Welkom allemaal vandaag in De Duif en thuis op zoom. De verkiezingen zijn achter de rug met een verrassende uitslag. Tussen Israël en Palestina vindt tijdens een tijdelijke wapenstilstand uitruil plaats van gijzelaars en gevangenen. Oekraïne heeft te maken gehad met een van de zwaarste aanvallen op Kyiv. En op deze regenachtige zondag zitten we toch weer bij elkaar in De Duif. Om in ieder geval een moment in de week te stil te staan bij wat ons bindt. Hoop en geloof in een betere tijd voor iedereen.

De teksten van vandaag zijn behoorlijk somber. We staan net voor advent en het kerkelijk jaar wordt afgesloten. De lezingen van vandaag gaan over de eindtijd en jullie zullen horen hoe de eindtijd wordt voorspeld en helaas lijkt de voorspelling op wat er vandaag in de wereld te zien is. Maar is dit dan het einde of ‘het einde’, helemaal fantastisch. Volgens mij een jaren 80 uitspraak, en heet het tegenwoordig ‘vet gaaf’.

Ik hoop er in ieder geval een mooi samenzijn van te maken. Met de hulp van Ellen als lector, Erwin en Mark achter de techniek zodat ook de zoomers kunnen meekijken, het koor onder leiding van Henk gaat dat vast lukken. Ik geef graag het woord weer aan Henk en het koor.

Oecumenische Basisgemeenschap De Duif

1974-2024
50 jaar

26 november 2023

Dit is het einde ?

Volgende week start met de Advent een nieuw kerkelijk jaar. Deze week sluiten we het jaar af. Wat voor einde kent dit jaar?

Voorgangers:
Natasja Bakker
Ellen Tiggeler – de Jong

De Duif – Prinsengracht 754 – Amsterdam

[Link naar het tekstboekje](#)

Overweging

Toen ik de dienst afgelopen week voorbereidde kwam ook de verkiezingsuitslag binnen. PVV als grootste partij. Democratisch gekozen dus ze mogen starten met de onderhandelingen. Het was wel even een binnenkomer. 37 van de 150 zetels dus bijna 25% van de kiezers heeft deze keuze gemaakt.

Het deed me denken aan de tekst uit Mattheus. Mensen die wijzen naar een nieuwe verlosser. En dat was wat ik ook hoorde in de meeste nieuwsitems. Veel mensen hebben een keuze gemaakt omdat ze hopen op een verandering. Minder armoede, meer woningen, een beter leven.

De wensen die denk ik bijna iedere stemmer heeft maar toch stemmen we niet allemaal hetzelfde.

Mattheus

Als we kijken naar de lezingen van vandaag dan is het goed om te weten dat we ons in het kerkelijk jaar in een eindtijd bevinden. Advent komt eraan. Er is zicht op nieuwe hoop nieuw leven in de wintertijd. Eigenlijk te vergelijken met wat Jezus zegt over de vijgenboom. Elk jaar zie je de nieuwe bladeren aan de takken komen en dan weet je dat de zomer er aan komt. We gaan een tijd van hoop tegemoet.

Maar er wordt in Mattheus ook gewaarschuwd voor valse profeten en valse messiassen. Ook zij kunnen wonderen doen. Maar ze proberen zo mensen te misleiden.

Er wordt ook gezegd, laat je niet misleiden. De Echte Messias is voor iedereen zichtbaar.

Die zal komen na een verschrikkelijke tijd. En dan komt hij

De Messias. De mensenzoon komt uit de hemel als een machtige schitterende koning. Meteen voor iedereen zichtbaar. En alle mensen die bij hem horen zullen engelen zien die hen vertellen dat het echt is. Van over de hele wereld wordt Gods volk bijeengeroepen. Ze horen bij Gods Koninkrijk.

Daniël

Maar daarvoor lezen we ook uit Daniël. De engel Michael beschermer van Israel kondigt een slechte tijd aan voor de hele aarde. Maar van Gods volk worden de mensen gered. Er zullen wijze mensen zijn als licht voor het volk en die zullen het goede doen. Maar dat moeten ze ontdekken. Het boek van God blijft een mysterie tot het einde van de tijd gekomen is.

Thessalonicenzen

En dan lezen we ook uit Thessalonicenzen

Ook over de onverwachte terugkomst van God. Mensen kunnen zelfs denken dat er vrede is en dat ze het goed hebben maar dan ineens zal alles veranderen. Er komt ellende en niemand zal kunnen vluchten als ze plots worden overvallen.

Behalve dan Gods volk. Zij zullen zien dat Hij komt en weten wat ze moeten doen. Zij horen bij het licht en niet bij het donker. Maar om bij Gods volk te horen moet je wel alert zijn en voorbereid. We hebben altijd ons harnas nodig, ons geloof en de liefde voor onze medemens. Een helm van vertrouwen. Geloven dat God ons niet wil

straffen maar redden. En dat laatste verwijst ook weer naar Advent en de kersttijd. Het kind wat voor iedereen geboren wordt en over de hele wereld welkom wordt geheten. De zoon van God.

Maar wat kunnen we nu met deze lezingen. Want prima dat we straks weer kerst vieren, maar tegelijk staat de wereld wel on brand. Oorlogen, hongersnood, klimaatproblematiek en steeds meer mensen die boos en ontevreden zijn. Dat is mede te zien aan de uitslag van de verkiezingen. Mensen voelen zich niet gehoord. Ze hebben het idee alleen te staan en dan is alleen al het idee dat iemand echt naar je luistert al genoeg om diegene te volgen.

Valse profeten en messiassen

Maar de oproep is duidelijk we moeten alert zijn op valse profeten en messiassen. De Messias is er voor iedereen en daar ligt ook de sleutel om de barre eindtijd die ons te wachten staat door te komen. Wees kritisch in wie je volgt. Kijk om naar anderen, wees een mens!

Ik zie in deze lezingen namelijk staan dat medemenselijkheid de redding is. We hebben de plicht om 'om te zien' naar elkaar. En om mensen de weg te wijzen naar de Messias. En dat hoeft niet door evangeliserend de straat door te gaan, maar praat eens echt met een ander. Ook over geloof. Zonder meteen je wil op te leggen dat je gelooft maar vraag eens hoe een ander gelooft of niet gelooft.

Verkeerde keuze

Ook na de verkiezingen kunnen we heel makkelijk zeggen dat bepaalde mensen een verkeerde keuze hebben gemaakt waardoor we nu iemand aan de macht hebben geholpen die mensen uitsluit. Die de vrijheid van godsdienst aan banden wil leggen en een bedenkelijke manier heeft van andere mensen neerzetten als minderwaardig. Maar ik weiger te geloven dat alle stemmers die op Wilders gestemd hebben een hekel hebben aan buitenlanders en het liefst de islam zouden verbieden. Ik denk wel dat deze mensen zorgen hebben. Een nieuwe kans hebben en dat ze het idee hebben dat hun stemkeuze gaat zorgen voor verandering. Maar het gaat te weinig over wat deze mensen echt willen. Wel wat ze gestemd hebben en of ze dan ook voor een Nexit zijn en tegen de Islam. En de meesten geven aan dat dat eigenlijk niet het geval is. Ja, ze hebben wel het idee dat Nederland vol is maar als er echte vluchtelingen zijn dan willen ze die vaak toch ook wel helpen. Ze willen eigenlijk een beter leven voor iedereen.

De verkiezingen vonden plaats op 22 november, 60 jaar na de moord op John F. Kennedy.

Iedereen kent wel de meest bekende woorden uit zijn inauguratie speech: "Vraag niet wat je land voor jou kan doen, maar wat jij kan doen voor jouw land en deze wereld.

Maar hij zei nog meer:

"Laten we ons verenigen om in alle uithoeken van de aarde acht te slaan op het gebod van Jesaja; de zware lasten ongedaan maken en de onderdrukten vrijlaten.

Als samenwerking de jungle van wantrouwen kan terugdringen laten partijen dan niet streven naar een nieuw machtsevenwicht maar naar een nieuwe rechtsorde. Waar de sterken rechtvaardig zijn, de zwakken veilig en de vrede wordt bewaard. Ik denk dat als we daar eens naar kijken wat we nu echt willen met zijn allen dat we al een stuk verder komen. Waar we allemaal tegen zijn en hoe verschrikkelijk de wereld soms in elkaar zit is duidelijk zichtbaar en is ook niet zomaar verandert. Maar waar zijn we nu voor en hoe kunnen we daaraan bijdragen. Kunnen en durven we te delen vanuit wat we wel hebben. Bijvoorbeeld deze prachtige Duif waar we op zondag samen komen. Al bijna 50 jaar inmiddels.

Kritisch

50 jaar waarin we kritisch met elkaar ons geloof beleven. Kritisch tegenover kerkelijke regels en dogma's die niet verbindend zijn. Zoekend naar vormen om met elkaar gemeenschap te zijn en dat ook uit te dragen. We zijn uitgerust met een helm en een harnas van geloof, hoop en liefde!

Dat wij dat al bijna 50 jaar als gemeenschap proberen vorm te geven en uitdragen en dat samen zullen blijven doen dat vind ik nu echt het einde.

Intenties

GEZICHT VAN GAZA

Uit het NOS persbericht "They Have Names"

"De nacht in de stad is donker, behalve de gloed van raketten stil, behalve het geluid van bombardementen angstaanjagend, behalve het geruststellende geluid van gebed zwart, behalve het licht van de martelaren. Welterusten, Gaza."

*Heba Abu Nada (32)
was een schrijver en dichter.
Haar laatste gedicht schreef ze een dag
voordat ze werd gedood
door Israëliische bommen in Khan Younis*

Inmiddels zijn er door de gezondheidsautoriteiten bijna 15.000 doden in de Gazastrook gemeld. Hoewel de cijfers nu niet te controleren zijn, bleek de telmethode eerder betrouwbaar.

>>

SPIEGEL

Vrij naar Floor Rusman, NRC 2023-11-25

Najaar 2015

Ik zag Geert Wilders flyeren
op de Koemarkt in Purmerend.

Mensen waren kwaad
over de komst van een azc,
en Wilders kwam
de woede verder aanwakkeren.

De middag maakte indruk op me:

niet eerder zag ik een politicus mensen
zo schaamteloos
aanspreken op hun eigenbelang.

Het idee dat de wereld
niet om jou draait,

dat er anderen zijn
die het minder hebben,

dat je zelf zo'n ander
had kunnen zijn,

serveerde hij impliciet af
als decadentie.

Beschaving op zich
is kennelijk iets links geworden,
dacht ik.

Een soort overbodig
decorum.

Die godvergeten woensdag,
22 november 2023,
koos Nederland rechtsaf.

>>

===

*...Ik ben wie ik ben.
Een toeval, onbevattelijk
als elk toeval.*

*Ik had toch
andere voorouders
kunnen hebben,*

*en van een heel ander nest
was ik dan uitgevloegen...*

Wisława Szymborska

===

SAMEN LEVEN IN VERANDERING

Gedicht maria boonzaaijer

de tijd is rijp mijn vriend
laten we zijn als zwermen
vogels in de lucht in steeds
meanderende vlucht strijken wij neer
bevolken bomen in het avondlicht
stijgen op als één beweging
één lichaam in steeds veranderende dans
alles verandert mijn vriend
niets is als voorheen - de tijd dringt
in deze wereld zijn we niet alleen
omarm de ander zonder vrees
om mee te vliegen naar het
licht dat lokt en oplaait aan de kim

Dienst van de tafel

We komen nu bij het hart van de viering, de dienst van de tafel waarin de verbondenheid met God en elkaar vieren. Laten we eerst luisteren naar het lied Tot Zegen

Nodiging

Toen Jezus voor het laatste avondmaal met zijn discipelen bijeenkwam deelde hij brood en wijn met hen. Ook wij vieren nog wekelijks de dienst van de tafel waarin we brood en wijn delen. Iedereen is welkom om de verbondenheid met elkaar te vieren. Niemand uitgezonderd. Komt want alles staat gereed.

Zegenbede

Wij vragen Uw zegen over ieder van ons hier verzameld. Moge Uw liefdevolle hand rusten op elk leven, elk gezin, en elk hart dat U aanroept. Geef ons kracht in tijden van zwakte, troost in tijden van verdriet, en leiding in tijden van verwarring. Zegen onze gemeenschap, Heer. Laat liefde en begrip heersen in onze relaties. Moge de vruchten van de Geest, zoals genade, vrede, en vriendelijkheid, overvloedig in ons midden zijn.

Dat vragen wij u in de naam van de Vader de Zoon en de Heilige Geest.

Amen